

HOTĂRÂRE
referitor la aprobarea Regulamentului cu privire la clasificarea
activelor de către organizațiile de creditare nebanară

nr. 60/4 din 16.12.2019

Monitorul Oficial nr.7-13/36 din 17.01.2020

* * *

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1515 din 31 decembrie 2019
Ministru _____ Fadei NAGACEVSCHI

În temeiul art.23 alin.(4) lit.a) din [Legea nr.1/2018](#) cu privire la organizațiile de creditare nebanară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108–112, art.200), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul cu privire la clasificarea activelor de către organizațiile de creditare nebanară (se anexează).

**PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE Valeriu CHIȚAN**

Nr.60/4. Chișinău, 16 decembrie 2019.

Aprobat
prin Hotărârea Comisiei
Naționale a Pieței Financiare
nr.60/4 din 16 decembrie 2019

REGULAMENT
cu privire la clasificarea activelor de către organizațiile de creditare nebanară

I. NOȚIUNI GENERALE

1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor de către organizațiile de creditare nebanară (în continuare – Regulament) se aplică de către organizațiile de creditare nebanară (în continuare – OCN) înregistrate în Registrul OCN autorizate la clasificarea și calcularea mărimii provizioanelor pentru acoperirea pierderilor în scop de supraveghere, precum și pentru stabilirea volumului permis de deduceri în scopuri fiscale la activele supuse riscului de credit în temeiul contractelor aferente și anume:

- 1) credite nebankare;
- 2) creanțe privind leasingul financiar;
- 3) dobânzi și alte sume calculate și reflectate în evidența contabilă a OCN care urmează să fie primite.

Noțiunile și esența categoriilor de active pentru care se aplică prezentul Regulament se determină în conformitate cu legislația și Standardele Naționale de Contabilitate.

2. OCN sunt obligate să clasifice și să calculeze provizioanele pentru acoperirea pierderilor la active în scop de supraveghere potrivit prezentului Regulament.

În scopuri fiscale, OCN care corespund criteriilor stabilite la art.22 alin.(1) din [Legea 1/2018](#) li se permite deducerea provizioanelor pentru acoperirea pierderilor la active calculate conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

3. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

activ expirat – activul a cărui plată în vederea rambursării/stingerii n-a fost achitată mai mult de 30 de zile de la data scadenței plăților prevăzute de contract. În cazul în care un activ devine expirat și soldul acestuia se consideră expirat;

activ renegociat – activul nerambursat/nestins, la care ulterior, în baza unui acord, au fost modificate termenele de efectuare a plăților expirate;

activ prelungit – activ al cărui termen de rambursare/stingere a plății, stabilit conform contractului, este prelungit în baza unui acord. Pentru calificarea activului ca prelungit acordul trebuie să fie semnat înainte de calificarea activului ca expirat conform termenului de plată prevăzut în contractul inițial. Determinarea stării de expirare a activului se efectuează în baza contractului inițial și conform noțiunii „activ expirat”;

plată – dobânda, ratele de leasing financiar și alte sume sau suma inițială a activului și dobânda, sau o parte a activului și dobânda, sau o parte a activului achitată în conformitate cu condițiile și modul de rambursare/stingere a activului, prevăzute în contract;

provizioane pentru acoperirea pierderilor la active – alocație constituită pe seama cheltuielilor pentru acoperirea pierderilor potențiale cauzate de nerambursarea creditului nebankar, a creanțelor privind leasingul financiar, a dobânzilor și a altor sume calculate care urmează a fi primite.

II. CERINȚE PRIVIND CLASIFICAREA ACTIVELOR. CONSTITUIREA PROVIZIOANELOR PENTRU ACOPERIREA PIERDERILOR LA ACTIVE

4. OCN este obligată să constituie provizioane pentru acoperirea pierderilor la active în mărimile prevăzute la pct.12.

5. OCN clasifică activele cel puțin trimestrial la ultima dată a perioadei gestionare în corespundere cu prezentul Regulament.

6. Activele noi se clasifică la momentul constatării acestora ca activ (aparitiei activelor) în bilanțul OCN.

7. Ajustarea mărimii provizioanelor pentru acoperirea pierderilor la active până la nivelul necesar se efectuează în volum integral pe seama cheltuielilor sau veniturilor OCN.

8. La clasificarea activelor, OCN va ține cont cel puțin de următoarele aspecte:

- 1) situația financiară a debitorului și/sau sursele de rambursare ale debitorului (inclusiv veniturile debitorilor-persoane fizice) evaluate din punctul de vedere al capacității de onorare a angajamentelor doar la momentul constatării activelor noi;

- 2) respectarea condițiilor contractuale;

3) capacitatea de plată a debitorului bazată pe evoluția istorică financiară în cadrul OCN și istoria de credit privind respectarea de către debitor a obligațiilor asumate, solicitată de la biroul istoriilor de credit doar la momentul constatării activelor noi.

9. Activele vor fi incluse în una din următoarele categorii de clasificare:

1) standard – activ la care sunt respectate toate condițiile contractuale, care nu are plăți expirate și care nu a fost prelungit și/sau renegociat;

2) supravegheat – activ la care plățile sunt expirate de la 31 până la 90 de zile inclusiv;

3) substandard – activ la care plățile sunt expirate de la 91 până la 180 de zile inclusiv;

4) dubios – activ la care plățile sunt expirate de la 181 până la 360 de zile inclusiv;

5) compromis – activ la care plățile sunt expirate de 361 de zile și mai mult.

10. Clasificarea activelor în conformitate cu pct.9 se face pe debitor la soldul total al activelor conform contractelor. În cazul în care un debitor dispune de mai multe active acordate de același OCN, atunci toate activele sale vor fi clasificate la cea mai dură din categoriile înregistrate de debitor.

11. Prelungirea și/sau renegocierea unui activ nu poate să determine clasificarea acestuia într-o categorie mai bună decât cea care a fost la data prelungirii sau renegocierii.

12. OCN va constitui provizioane pentru acoperirea pierderilor la active, aplicând următoarele procente de la suma activelor din fiecare categorie de clasificare conform pct.9:

1) standard 2%

2) supravegheate 5%

3) substandard 30%

4) dubioase 60%

5) compromise 100%.

13. Constatarea unui activ ca activ expirat nu are drept efect anularea datoriilor aferente activului debitorului sau al altei contrapărți obligate și nu afectează dreptul OCN de a cere efectuarea plăților respective sau executarea altor creanțe aferente activului.

III. PARTICULARITĂȚILE CLASIFICĂRII UNOR ACTIVE

14. OCN clasifică activul nu mai sus de categoria „substandard” în cazul în care:

1) anterior deciziei de acordare a activelor noi, OCN nu a evaluat capacitatea de plată a debitorului prin prisma prevederilor pct.8 sbp.1) și sbp.3);

2) raportul de credit obținut de la biroul istoriilor de credit și/sau evoluția istorică financiară în cadrul OCN conține informații privind plățile expirate mai mult de 60 de zile aferente activelor debitorului pe parcursul ultimelor 12 luni doar la momentul constatării activelor noi.

15. OCN clasifică activul nu mai sus de categoria „supravegheat” în cazul în care la evaluarea capacității de plată a debitorului se constată următoarele cazuri:

1) situația financiară a debitorului și/sau sursele de rambursare ale debitorului (inclusiv veniturile debitorilor-persoane fizice) au fost confirmate altfel decât prin intermediul rapoartelor/situațiilor financiare, și/sau documentelor ce confirmă mărirea salariului, și/sau veniturilor, și/sau a contribuțiilor la bugetul public doar la momentul constatării activelor noi;

2) veniturile debitorului nu acoperă valoarea plăților asumate conform angajamentelor contractuale doar la momentul constatării activelor noi.

16. În cazul în care pe parcursul ultimilor 9 luni consecutive debitorul nu a înregistrat restanțe la activele acordate și clasificate potrivit prevederilor pct.14-15 din prezentul Regulament, OCN este în drept să califice activele respective la categoria „standard”.

17. Activul care a fost prelungit sau renegociat se clasifică:

1) În cazul prelungirii:

a) la categoria „supravegheat” – pentru activele care la data prelungirii sunt clasificate în categoria „standard” sau „supravegheat”, și

b) la categoria activului constatat la data prelungirii – pentru activele care la aceeași dată sunt clasificate în categoria „substandard” sau „dubios”, dacă plățile la data prelungirii au fost achitate OCN sau urmează a fi achitate în primele 3 luni după data prelungirii. În acest caz, activul rămâne clasificat în una din aceste categorii pentru o perioadă de 3 luni după prelungire, dacă dobânda și suma de bază a activului au fost achitate regulat (cel puțin lunar). La expirarea termenului de 3 luni după prelungire, aceste active se vor clasifica într-o categorie mai favorabilă cu un nivel, dar nu mai sus de categoria „supravegheat”. În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

c) activul se va clasifica nu mai sus de categoria „substandard”, dacă activul a fost prelungit de 2 ori și mai mult din cauza înrăutățirii situației financiare sau diminuării veniturilor debitorului.

2) În cazul renegocierii:

a) la categoria „substandard” – pentru activele care la data renegocierii sunt clasificate în categoria „supravegheat”, și

b) la categoria activelor constatate la data renegocierii – pentru activele care la aceeași dată sunt clasificate în categoria „substandard” sau „dubios”, dacă plățile la data renegocierii au fost achitate OCN sau urmează a fi achitate în primele 3 luni după data renegocierii. În acest caz, activul rămâne clasificat în una din aceste categorii pentru o perioadă de 3 luni după renegociere, dacă dobânda și suma de bază a activului au fost achitate regulat (cel puțin lunar). La expirarea termenului de 3 luni după renegociere, aceste active se vor clasifica într-o categorie mai favorabilă cu un nivel, dar nu mai sus de categoria „supravegheat”. În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

18. În cazul în care debitorul contractează un activ care nu este garantat cu gaj sau bunuri ce fac obiectul contractelor de leasing financiar, a cărui rambursare se bazează numai pe obligația debitorului, OCN va clasifica activul în felul următor:

1) în cazul în care debitorul a reținut plățile până la 30 de zile, activul se clasifică nu mai sus de categoria „supravegheat”;

2) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 31 până la 60 de zile, activul se clasifică nu mai sus de categoria „substandard”;

3) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 61 până la 90 de zile, activul se clasifică nu mai sus de categoria „dubios”;

4) în cazul în care debitorul a reținut plățile cu mai mult de 90 de zile, activul se clasifică nu mai sus de categoria „compromis”.

19. În cazul în care debitorul contractează un activ în valută străină sau atașat la cursul valutei străine care nu este garantat cu gaj sau bunuri ce fac obiectul contractelor de leasing financiar și nu dispune de venituri în astfel de valută în mărime suficientă pentru deservirea și rambursarea activului în valută străină sau atașat la cursul valutei străine conform prevederilor contractuale, activul se clasifică într-o categorie mai dură cu un nivel decât în cazurile în care debitorul dispune de venituri în valută străină sau este garantat cu gaj/bunuri ce fac obiectul contractelor de leasing financiar.

20. În cazul în care debitorul contractează un activ care este garantat cu bunuri ce fac obiectul contractelor de leasing financiar, clasificarea activelor, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, se face pe debitor la soldul total al activelor, diminuat cu valoarea justă a bunului estimată la data clasificării activului. OCN va stabili valoarea justă a bunurilor ce fac obiectul

contractelor de leasing financiar în temeiul metodologiilor proprii prevăzute în cadrul normelor interne. Constituirea provizioanelor pentru acoperirea pierderilor la active, la orice dată, nu va fi mai mică de 2% din soldul total al activelor.

21. În cazul în care OCN acordă un nou activ debitorului în scopul rambursării/stingerii altor active expirate înregistrate în aceleași OCN, acesta va fi clasificat cel puțin în aceeași categorie constatată pentru activele expirate respective.

22. Activul care face obiectul unui litigiu în instanța de judecată se clasifică în categoria „dubios”.

23. În cazul în care față de debitor este inițiată procedura de insolabilitate, OCN clasifică toate activele acestuia într-o categorie mai dură.

24. Dacă activele pot fi clasificate diferit conform prevederilor Regulamentului, acestea se referă la categoria mai dură.

IV. ALTE PREVEDERI

25. Deducerea în scop fiscal a mărimii provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și neachitarea dobânzilor de leasing financiar de către OCN se efectuează în limitele prevăzute de [Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997](#).

26. Prevederile aferente pct.14 la aspectele ce țin de obligarea OCN să evalueze istoria de credit privind respectarea de către debitor a obligațiilor asumate, solicitată de la biroul istoriilor de credit, urmează a fi aplicate în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

27. OCN prezintă raportul privind clasificarea activelor și calcularea provizioanelor pentru acoperirea pierderilor la active în conformitate cu cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare aferente raportării.